

«Б Е К И Т Е М И Н»

К.Тыныстанов атындагы Ысык-Көл мамлекеттик университетинин илимий иштери боюнча проректору т.и.к. Зиялиев К.Ж.

« _____ » _____ 2017-ж.

Курманалиева Айнура Озубековнанын «Болочок инженерлердин креативдүүлүгүн маалыматтык технологияларды колдонуу менен калыптандыруунун дидактикалык негиздери» аттуу темада 13.00.01 - жалпы педагогика, педагогиканын жана билим берүүнүн тарыхы адистигине ылайык педагогика илимдеринин кандидаты окумуштуулук даражасын алуу үчүн жазылган диссертациялык ишине жетектөөчү мекеме К.Тыныстанов атындагы Ысык-Көл мамлекеттик университетинин педагогика жана психология кафедрасынын

ПИКИРИ

Тандалган теманын актуалдуулугу. XXI кылым коомдун өндүрүштүн жогорку ылдамдыкта өнүгүшү жана массалык маалыматтык технологиянын ролунун жогорулашы мезгилинде жашап жатабыз. Жогорку динамизмдин жана глобалдык мүнөздү камтууда бул өзгөрүүлөрдүн түрткүчү болуп маалыматтык технологияларды колдонууда калыптандыруунун дидактикалык негиздери саналат.

Заманбап маалыматтык технологияларды модернизациялоо, бүгүнкү күндө активдүү түрдө жүргүзүүдө, болочок инженерлердин креативдүүлүгүнө инновациялык жаңы талаптарды коюуда. Дидактикалык негизги перспективасы академиялык коомчулукта колдонгон маалыматтык технологияларды калыптандырууда болочок инженерлердин зарылдыгын көрсөтүп турат.

Бүгүнкү мезгил ЖОЖдо маалыматтык технологиялардын ыкмасына, көнүгүүсүнө ээ болгон болочок инженерлерди эмес, ички

мотивин калыптандырууга өнүктүрүүгө өзүн-өзү уюштуруу билгичтиктерин креативдик жекече чече билүү чыгармачылык жөндөмдүүлүктү көрсөтө алган адистерди талап кылып жатат. Жаңы маалыматтык технология-студенттин келечекте кесипкөй адис катары калыптанышын, инсандын эркиндигин түзүүгө багытталган болочок инженерлерди даярдоо актуалдуулугун шарттайт.

Илимий натыйжалардын, жыйынтыктардын жана адистердин калыптанышынын денгээли.

Диссертант тарабынан изилдөө учурунда алынган жыйынтыктар изилдөөчү тапшырмалардын рамкасындан ички бирдиктүүлүктү мүнөздөйт. Иш киришүүдөн, үч главадан, корутундудан, адабияттардын тизмесинен, тиркемеден турат.

Диссертациялык иштин структурасы илимий изилдөөнүн логикасына туура келип, коюлган максатын жана иликтөөнүн тапшырмаларын толук аныктайт.

Диссертациялык изилдөөнүн биринчи главасы “Болочок инженерлердин креативдүүлүгүн маалыматтык технологиянын негизинде калыптандыруунун теориялык аспектилери” – деп аталып, мында изилдөөнүн биринчи милдетине ылайык жогорку квалификациялуу адистерди даярдоодо креативдүүлүктүн маңызы, мазмуну жана түзүлүшү аныкталып, жогорку окуу жайларынын окутуу процессинде креативдүүлүктү маалыматтык технологияларды колдонуу менен калыптандыруунун абалы жана өзгөчөлүктөрү такталды.

Экинчи главасы “Болочоктогу инженерлердин креативдүүлүгүн маалыматтык технологиянын негизинде калыптандыруунун практикалык маселелери” деп аталып изилдөөнүн экинчи жана үчүнчү милдеттери чечилди, тактап айтканда, болочок инженерлерде креативдүүлүктү калыптандыруунун практикалык аспектилери изилденди.

Информатикага окутууда эвристикалык, активдүү, проблемалуу окуу технологияларын колдонуунун өзгөчөлүгү болуп, окуу предметтеринин курамынын контекстинде аталган ыкмалардын ыңгайланышы эсептелинет.

Үчүнчү глава “Педагогикалык эксперимент жана анын интерпретациясы” деп аталып, изилдөөнүн үчүнчү, төртүнчү милдеттери чечилди. Педагогикалык эксперимент К.И. Скрябин атындагы Кыргыз

улуттук агрардык университети, С. Нааматов атындагы Нарын мамлекеттик университети жана Талас мамлекеттик университетинин студенттеринин арасында жүргүзүлдү жана анын жыйынтыктары каралды.

Изилдөөнүн илимий жаңылыгы жана теориялык баалуулугу болочок инженерлердин креативдүүлүгүнүн калыптанышынын учурдагы абалы жана өзгөчөлүктөрү аныкталды; болочок инженерлердин креативдүүлүгүн аныктоонун методун колдонуу менен креативдүүлүктүн мүнөздүү көрсөткүчтөрү аныкталды; болочок инженерлердин креативдүүлүгүн калыптандырууга багытталган дидактикалык модели иштелип чыкты; сунуш кылынган теориялык жоболор жана практикалык иштердин натыйжалуулугу педагогикалык экспериментте текшерилди.

Диссертациянын жыйынтыктары жана бүтүмдөрү боюнча конкреттүү сунуштар. А.О. Курманалиеванын диссертациялык иликтөөсү болочок инженерлердин креативдүүлүгүн калыптандырууда атайын дисциплиналардын алкагында жүргүзүүнүн дидактикалык негиздерин эвристикалык ыкмалардын комплекстерин активдүү колдонуу менен бирге башка дагы прогрессивдүү методдорду колдонууга багытталган. Анализденген материалдардын жетиштүүлүгү, илимий жаңылыгы, практикалык мааниси жагынан бул иликтөөнү педагогика илимине чоң салым кошоорун баса белгилөөгө болот. Изилдөөнүн жыйынтыктарын жогорку окуу жайларында инженердик адистиктердин ишмердүүлүгүндө колдонууга болот. Иликтөөдө камтылган методикалык сунуштар информатика мугалимдери жана болочок инженерлерди кесипке даярдоодо колдонуусуна алынча шарт түзөт.

Авторефераттын диссертациянын мазмунуна дал келиши.

Диссертациянын негизги жоболору жана идеялары боюнча автор тарбынан 27 илимий макала жарык көргөн. Автореферат толугу менен диссертациянын мазмунуна дал келет жана негизги жоболорун чагылдырат.

Диссертациянын мазмуну жана жасалгалоосу боюнча кемчиликтер.

Рецензияланып жаткан иштин жетишкендиктери менен катар төмөнкүдөй кээ бир кемчиликтери кездешет:

1. Автореферат жана диссертациянын текстинде пунктуациялык каталарга жол берилген.

2. Диссертацияда 81-бетте берилген көрсөтмөлүү схема расмий тилде берилсе жакшы болмок;

3. Аныктоочу экспериментти уюштурууда студенттердин креативдүүлүк сапаттарына сунушталган тест, суроолордун мазмуну диссертацияда эмес, тиркемеде берилсе болмок;

Бирок жогоруда көрсөтүлгөн кемчиликтер диссертациянын окутуу теориясына белгилүү салым кошуу менен диссертациянын баалуулугун төмөн түшүрбөйт.

Кыргыз Республикасынын “Илим даражаларын ыйгаруу жөнүндөгү” жобосуна диссертациянын талаптарына жооп берүүсү. Курманалиева Айнура Озүбекованын “Болочок инженерлердин креативдүүлүгүн маалыматтык технологияларды колдонуу менен калыптандыруунун дидактикалык негиздери” аттуу диссертациясы Кыргыз Республикасынын Жогорку аттестациялык комиссиянын талаптарына толугу менен жооп берет, ал эми аспирант 13.00.01-жалпы педагогика, педагогиканын жана билим берүүнүн тарыхы боюнча педагогика илимдеринин кандидаты илимий даражасын алууга татыктуу.

Пикир К.Тыныстанов атындагы Ысык-Көл мамлекеттик университетинин педагогика жана психология кафедрасында 16 июнда 2017-жылы № 10 кеңешмесинде талкууланды.

К.Тыныстанов ат.Ысык-Көл
мамлекеттик университетинин
“Педагогика жана психология”
кафедрасынын башчысы, п.и.к.

Карасартова Ж.Б.

